MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäällikkö
Jussi Martikainen

Rautaisia hermoja on tarvittu sadoissatuhansissa kylmenevissä kodeissa, tuhansissa kassattomissa yrityksissä ja sadoilla vedettömillä maatiloilla. **JARMO LEHTO, SALON SEUDUN SANOMAT**

Uusi vuosi vaatii ponnisteluja

Uuden vuoden alku koetaan yleensä toivorikkaaksi ajaksi. Vuoden 2012 kohtalo kuitenkin on, että sitä aloitetaan harvinaisen epävarmoissa tunnelmissa. Uhkaavan taantuman varjo lankeaa koko Euroopan ylle, vaikka olot suomalaisten arjessa ovat toistaiseksi varsin normaalit.

Pinnan alla tapahtuu kuitenkin koko ajan. Suomalaisten ikärakenne siirtää kiihtyvällä tahdilla ihmisiä työelämästä ansaituille eläkepäiville. Viennin hiipuessa myös lomautukset ja irtisanomiset heikentävät kansakunnan huoltosuhdetta.

Rahavirrat ulkoa Suomeen pienenevät. Julkiset menot kasvavat samalla kun taantuma leikkaa menojen rahoituksessa välttämättömiä verotuloja. Syntyvää vajetta joudutaan paikkaamaan velkarahalla.

Epämiellyttävä yhtälö tulee päättäjiä vastaan viimeistään hallituksen maaliskuisessa kehysriihessä. Sen ratkaiseminen vaatii mitä todennäköisimmin sekä verotuksen yleistä kiristämistä että karsintaa budjetin menopuolelle.

Alkava vuosi on Suomen tulevaisuuden kannalta herkkää aikaa. Talouden perustan luominen vaatii katsomista myös pidemmälle tulevaisuuteen. Vara elvytykseen on vähäinen, mutta säästöissä ja veronkorotuksissa on varottava, etteivät ne nujerra ihmisten ja yritysten edellytyksiä selvitä taantuman yli.

Suomen paikka on Euroopassa, ja on vaikea nähdä maamme kannalta mitään etuja siinä, jos EU-maat alkavat eristäytyä toisistaan ja erkaantua yhteisestä päätöksenteosta.

Suomen päättäjien tärkein tehtävä on kuitenkin myös EU-päätöksissä huolehtia ennen kaikkea Suomen kokonaisedusta. EU:n ja euron pelastamisen hintalappu ei voi olla suurempi kuin niiden säilymisestä uskottavasti saatava hyöty.

Koko viime vuoden Suomen keskeiset päättäjät olivat kiinni euron pelastusoperaatioissa. Tämä söi tavattomasti voimia päätöksenteolta kotimaan tärkeissä ratkaisuissa, joiden linjaaminen jäi välillä liiaksi virkamiesten vastuulle.

Kävipä EU-päätöksissä kuinka tahansa, Suomen ja suomalaisten on rakennettava tulevaisuutensa itse. Tähän liittyvät ratkaisut ovat poliittisia. Jos emme niihin itse kykene, miljardien eurojen vuotuinen velkaantumistahti takaa, että päättäjät tulevat muualta.

Jyrki Kataisen (kok.) hallitus on haastavasta koostumuksestaan ja monista ennustuksista huolimatta selvinnyt toistaiseksi varsin yhtenäisenä.

Lähiaikojen talousnäkymät ovat upottavat. Pitkospuut parempaan on suomalaisten rakennettava itse.

Alkava vuosi on hallitukselle edelleen haasteellinen. Se joutuu kiristämään taloudenpitoa ja samalla etsimään edellytyksiä uudelle kasvulle. Kaiken ratkaisuksi aiottu kuntauudistus ei tähän riitä. Sen hallituskin on jo myöntänyt.

EU-tasolla hallitukselta on löydyttävä euron kriisin lisäksi aikaa ja tarmoa vaikuttaa yhteisön maatalous-, metsä- ja aluepolitiikkaan. Ne ovat myös keskeinen osa eurooppalaista talouspolitiikkaa.

Kotimaassa rakenteelliset ratkaisut keskittyvät palvelutuotannon lisäksi työurien pidentämiseen. Näissä ratkaisuissa liikutaan alueella, joka voi koetella myös hallituksen yhtenäisyyttä.

Hitaiden rakenteellisten uudistusten lisäksi Suomi kaipaa pikaisesti tuotantoon ja yrittäjyyteen rohkaisevia päätöksiä. Niitä on uskallettava tehdä myös maaseudun mahdollisuudet hyödyntäen.

Ennen kaikkea uuden vuoden haasteena on se, että suomalaisten yhtenäisyys voisi vaikeasta ajasta huolimatta vahvistua. Väestöryhmien tai alueiden eriarvoistuminen on kyettävä taantumassakin estämään.

Pitkospuita taantuman yli ei synny, elleivät kaikki ole niitä rakentamassa.

> **Pitkospuita taantuman yli ei synny, elleivät kaikki ole niitä rakentamassa.**

Ei näytä hyvältä

Osuuspankki on suomalaisen osuustoiminnan menestystarina. Kun suuri lama pyyhkäisi suomalaiset pankit ulkomaisiin hoteisiin 1990-luvulla, osuuspankit säilyivät itsenäisinä. Nyt OP-Pohjola-ryhmä on Suomen suurin pankkiryhmä.

Osuuspankki on kansan eli asiakkaittensa omistama pankki. Osuustoiminnan keskeinen periaate on, että osuuskunnan tuottama ylijäämä jaetaan asiakkaille, jotka ovat samalla omistajia. Kapitalistisessa yrityksessä voitot jaetaan sijoittajille.

Hannes Gebhard, joka on suomalaisen osuustoiminnan isä – ja mm. kuuluu tämän lehden perustajiin – saattaa pyöriä haudassaan kuullessaan OP-Pohjolan varainhoidon palkitsemisjärjestelmistä. OP-Pohjolan kahdessa varainhoitoyhtiössä on ollut käytössä palkitsemisjärjestelmä, jossa johtajille on jaettu miljooniin nousevia osinkopalkkioita normaalin palkan ja bonusten lisäksi. Näin on voitu moninkertaistaa palkkiotaso ja kiertää palkkaverotusta.

Pahinta kaikessa on ollut, että järjestelmä on ollut piilossa. Vuosikertomuksissa asia on haudattu ympäripyöreyksiin, joita kukaan ei ole osannut tulkita. Pankin sisällä asiasta ovat tienneet vain harvat.

Systeemin laillisuudesta ei ole kysymys. Kuitenkaan kaikki, mikä on laillista, ei ole moraalisesti hyväksyttävää. Osuustoimintayritysten pitää olla julkisia ja läpinäkyviä.

Eihän tämä hyvältä näytä, sanoi OP-Pohjolan hallintoneuvoston puheenjohtaja Paavo Haapakoski. Tähän voi yhtyä. Ei tämä hyvältä näytä.

VIERASYLIÖ

Maaseudulta voimaa uuteen vuoteen

Maaseudun yrittäjät ottavat uuden vuoden vastaan epävarmoissa tunnelmissa. Talous on ajautumassa taantumaan ja julkisen sektorin tasapainottaminen vaatii järeitä toimia.

Mieltä painava kysymys on, kykenevätkö poliittiset päättäjät ratkaisuihin, jotka ovat koko Suomen hyvinvoinnin kannalta oikeudenmukaisia ja samalla tukevat maamme tulevaa talouskasvua.

Huoli maaseudun tulevaisuudesta on perusteltua. Eduskuntavaalit pistivät poliittisen kentän uuteen asentoon. Uuden hallituksen ohjelmassa on monia lupauksia maaseudun yrittäjyyden edistämiseksi, mutta valtion budjettileikkauksissa ja veronkorotuksissa maa- ja metsätalouden taakka on kohtuuton.

Vihreään kasvuun kannattaa panostaa

Eduskuntavaalit ja pitkittyneet hallitusneuvottelut vaativat etujärjestöltä monenlaista ja monensuuntaista vaikuttamista. Kykenimme vahvistamaan päättäjien uskoa maaseudulta kumpuavaan vihreään kasvuun. Seuraavaksi on saatava aikaan herätys siinä, että konkreettisten toimien aika on tänään – ei kymmenien vuosien kuluttua.

Vihreää kasvua tukevia politiikkatoimia ovat mm. kansallinen ruokastrategia, alkutuottajan markkina-aseman parantaminen, puurakentamisen edistäminen ja hankintalain uudistaminen. Hallituksen tavoitteena on Suomen nostaminen johtavaksi maaksi luonnonvarojen kestävässä, taloudellisessa ja innovatiivisessa hyödyntämisessä.

Valitettavasti hallitusneuvottelut nostivat jälleen pintaan vanhoja poliittisia jännitteitä. Yksi oli pyrkimys kiinteistöveron ulottamiseen metsätalousmaahan tai erillisen metsämaksun käyttöön ottamiseen. Perusteet ontuivat, mutta metsänomistajien verorasituksen kiristämisellä tehtiin kovaa politiikkaa. MTK:n ja jäsenkunnan työ palkittiin, kun esitykset lopulta kaatuivat.

Hallituksen ensiaskelten epäonnistumisiin on väistämättä luettava hapuilu energiapolitiikassa. Lainsäädännön viivästyminen ja budjettileikkaukset ovat osuneet kipeästi metsäenergian tuottamiseen investoineisiin yrittäjiin.

Tuposta hieman hyvitystä

Työmarkkinoille saatiin neuvoteltua raamiratkaisu, jonka syntymistä valtio edesauttoi merkittävästi. Neuvottelujen aikana MTK teki hallitukselle aloitteen erillisestä maaseututuposta, jolla parannettaisiin maa- ja metsätalouden kannattavuutta.

MTK:n perustelluista esityksistä saatiin läpi puolet. Hallitus perui jo eduskuntaan edenneen esityksensä maatalouden energiaveropalautuksen noin 18 miljoonan euron leikkauksesta. Lisäksi hallitus lähtee edistämään maatalousyrittäjien työssä jaksamista ja etsii keinoja alentaa maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöveroa.

Valitettavasti esityksemme pääomatuloverotuksen muutoksesta, jolla luodaan mahdollisuuksia rehdille suomalaiselle yrittäjyydelle,

Juha Marttila

ei vielä nyt edennyt. Asia ei tule unohtumaan. Suomella ei ole enää varaa ylenkatsoa pienyrittäjiään, sillä heistä ovat kiinni tulevaisuuden työpaikat.

Cap-tavoitteet vaativat yhteistyötä

EU-politiikassa suurin huomio on kiinnittynyt yhteisen maatalouspolitiikan uudistukseen. Maatalousbudjetin pienentyessä ja uusille jäsenmaille suunnattavien lisärahojen myötä on Suomellekin jaossa lähinnä niukkuutta. Nyt on varmistettava, että maatalouspolitiikalla ei tuhota modernien ja vastuullisten maatilojemme tulevaisuutta.

Epäsuotuisten alueiden kannustinjärjestelmät ja ympäristöohjelmat ovat EU-politiikan parasta antia. Näiden jatko kansallisine lisärahoitusmahdollisuuksineen on turvattava. Nykyistä suurempi osa EU-tuesta on voitava maksaa tuotantoon sidottuna.

Maatalouden ympäristöystävällisyyteen ja eläinten hyvinvointiin panostaminen ovat oikeita asioita myös EU-tasolla. Komission esitykset ovat kuitenkin taantumuksellisia.

Politiikassa tulee tunnustaa jäsenmaiden erilaiset olosuhteet. Suomalaiset viljelijät ovat sitoutuneita tuotannon kokonaisvaltaisen laadun parantamiseen, jos toimenpiteet ovat vaikuttavia ja niille luodaan taloudelliset edellytykset.

Maatalouspolitiikan uudistuksen lopulliset ratkaisut menevät pitkälle vuoteen 2013. Yllättäviä käänteitä voi olla edessä. MTK:n vahvaa vaikuttamista Brysselissä tarvitaan. Samalla tarvitaan hyvää yhteistyötä hallituksen, maa- ja metsätalousministerin ja europarlamentaarikkojen kanssa. Tältä osin asiat ovat sujuneet mallikkaasti.

Rohkeutta EU:n neuvottelupöytiin

Brysselin valta ulottuu myös suomalaiseen metsätalouteen. Hyväksi todettu metsätalouden mallimme ei riitä, kun EU haluaa määrittää kestävyyskriteerejä erilaisille puuperäisille tuotteille. Kansainvälisissä metsäsopimuksissa EU on ottanut itselleen merkittävän roolin. Erityisen heikko tulos saatiin kansainvälisestä ilmastokokouksesta, jossa Suomen metsien hiilinielujen arvo mitätöitiin.

Suomen on löydettävä uusia keinoja etujensa turvaamiseen. EU ei nykymenolla tuota kannustimia hyvälle, tuottavalle ja ilmastoystävälliselle metsätaloudelle. Alkuun päästään säätämällä minimivaatimukset puun käytölle rakentamisessa ja muovipakkausten asteittaisella kieltämisellä koko EU-alueella.

Ruokatalouden rahavirrat ovat kasvaneet vuodesta toiseen, mutta maatalousyrittäjän osuus on jatkuvasti kutistunut ja kannattavuus heikentynyt. Myös elintarviketeollisuuden tulokset ovat pääsääntöisesti jääneet hyvin heikoiksi. Ruokakaupalla on tehty vahvaa tulosta.

Ruokaketjun muuttunut voimatasapaino on puheenaihe kaikkialla Euroopassa. Poliittista painetta on nostettu ja odotettavissa on useita lakiesityksiä ja toimenpidesuosituksia tilanteen tasapainottamiseksi. Kilpailupolitiikan työkalupakkiin on tulossa uusia välineitä. Niitä on myös Suomessa rohjettava käyttää.

Liittokokous antaa suuntaa MTK:lle

Pelkällä lainsäädännöllä ei asiaa korjata. Varsinkin liha-alalla on puhuttu kovin äänenpainoin tuottajien omistajaohjauksesta, lihatalojen strategisista valinnoista ja kilpailun taidosta muuttuvilla markkinoilla.

MTK:n ensi kesän liittokokous tarjoaa hyvän tilaisuuden terävöittää markkinaedunvalvontaa ja poliittista vaikuttamista. Kokouksessa linjataan järjestömme toimintaa ja rakenteita. Uudet haasteet vaativat uusia tekemisen malleja.

Kulunut vuosi oli haastava ja työntäyteinen. Kiitos erinomaisesta yhteistyöstä kaikille jäsenille ja yhteistyökumppaneille. Hyvää uutta vuotta 2012.

JUHA MARTTILA
Kirjoittaja on MTK:n puheenjohtaja.

PÄIVÄN KUVA

MARKKU VUORIKARI

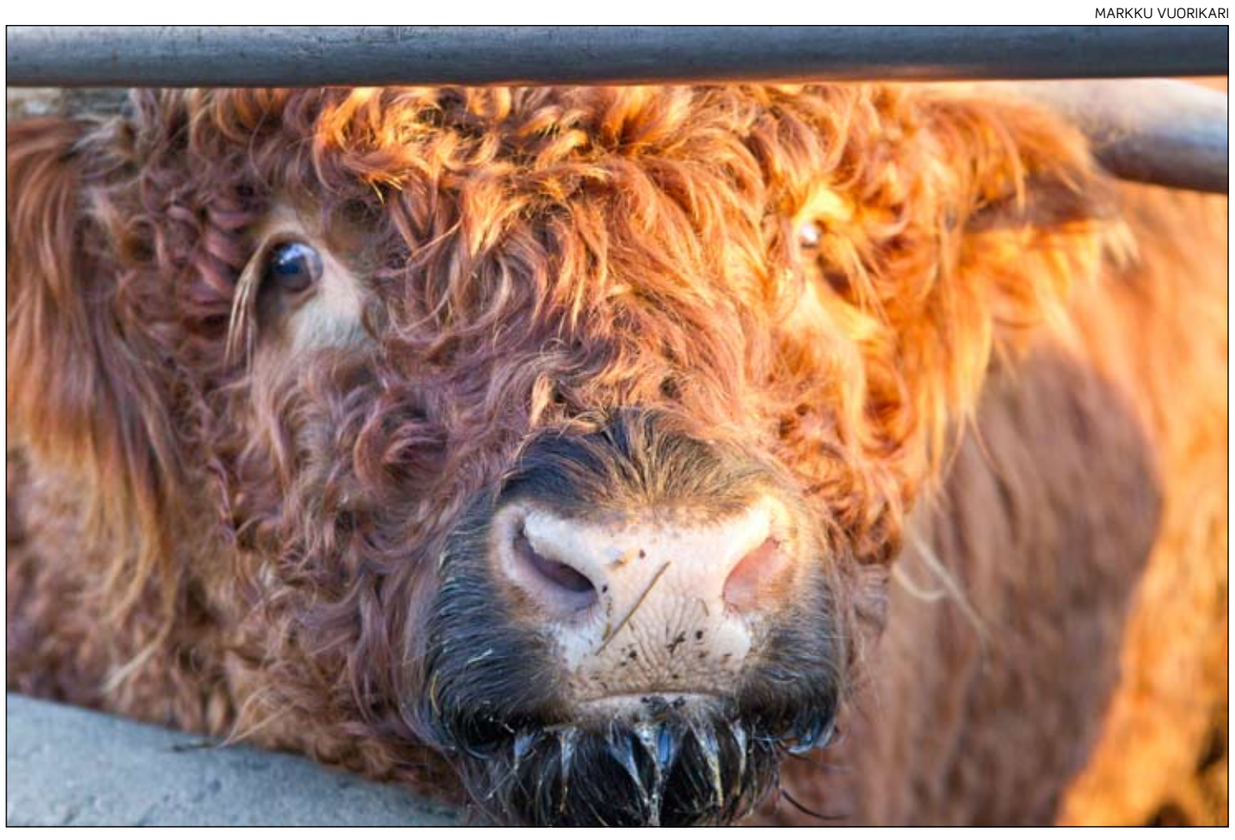

Luottavaisin mielin uuteen vuoteen

Rantasalmelainen highland-sonni näyttää luottavan vakaasti siihen, että alkavanakin vuonna aurinko paistaa ja ruoho kasvaa laitumella.
Siihen asti sonni turvautuu säännöllisesti tarjottuun säilörehuun ja nauttii mukavasti paksua turkkia liehuttelevista vilpoisista tuulista sekä silloin tällöin pilkahtavasta tammikuun auringosta.

KOLUMNI: SUVI NIEMI

Valinta ei kohdistunut sinuun

Minua raivostuttaa, kun työhakemukseen vastataan passiivimuotoisella ilmauksella ”valinta ei kohdistunut sinuun”.

Ihan kuin valinta olisi ulkoistettu jollekin tuntemattomalle taholle, joka vapauttaa työnantajan ikävästä tehtävästä ilmoittaa kielteinen päätös hakijalle.

Hakijalle ei saa lirkutella, että nyt vain kävi näin, vaan pitää kertoa selkeästi, miksi häntä ei valittu. Vai lottokoneellako niitä työhakemuksia rankataan?

Työnantaja voisi ihan rehellisesti kertoa, että Pertti sai pankkiirin paikan, koska hänen kädenpuristuksensa oli vakuuttavampi kuin sinun, Pekka. Tai että chat-juontajaksi valittiin Henna, koska hän oli pirteämpi kuin sinä, Raija.

Sekään ei ole reilua, että valinnoista päättävä esimies käskee sihteerinsä tai viimeisimpänä firmaan palkatun harjoittelijan soittamaan valitettavasti ei -puheluita.

Joissain tapauksissa hyväksyn persoonattoman vastauksen. Jos on itse täyttänyt nettihakemusta kuin lottokuponkia, ei voi muuta olettaakaan.

”Saimme 14 000 hakemusta. Valitettavasti valinta ei kohdistunut sinuun”, minulle vastattiin kun taannoin hain

Miten ihmeessä ihminen voi kehittyä työnhaussa, jos haastattelija ei suostu kertomaan, missä meni mönkään?

suvi.niemi@maaseuduntulevaisuus.fi

erääseen metsäteollisuusyritykseen töihin. Ei se mitään, en olisi tarkemmin ajateltuna sinne halunnutkaan.

Kilpailevasta sanomalehdestä ilmoitettiin ystävällisesti viisi kuukautta hakemuksen jättämisen jälkeen, että ”valitettavasti tiemme eivät tällä kertaa kohdanneet”. Lähes runollista!

Mutta silloin kun hakija pääsee työhaastatteluun asti, ei vastaukseksi riitä sama sähköposti, joka lähetetään kaikille sadoille pyrkyreille.

Eräs vastavalmistunut lakimiesystäväni haki paikkaa valtionhallinnosta ja pääsi haastatteluun. Haastattelussa ystävääni ylistettiin, mutta silti vastaukseksi hän sai ainoastaan ankean automaattivastauksen ”kiitos mielenkiinnostasi, valinta ei tällä kertaa kohdistunut sinuun”. Kun ystäväni tivasi perusteluja, niitä ei herunut.

Miten ihmeessä ihminen voi kehittyä työnhaussa, jos haastattelija ei suostu kertomaan, missä meni mönkään?

Työhakemuksien kirjoittaminen ei ole herkkua.

”Hei, olen kaikkivoipa superihminen, taivun mihin vaan, enkä ole yhtään ärsyttävä.” Itseään pitää kehua niin, että nolottaa. Ei yhtään käy kateeksi niitä nuoria, jotka paraikaa raapustavat kesätyöhakemuksia.

Sitten kun pahoitteluviesti kolahtaa sähköpostiin, hakijan pitää taas koota itsensä itsesäälin syövereistä ja kiillottaa korulauseet uuteen kuosiin.

Toki työnhakija voi itsekin katsoa peiliin, jos jokaiseen hakemukseen tulee tyhjänharmaan kieltävä vastaus. Olisi kuitenkin työnantajalta ystävällistä kertoa suoraan, millä taikasanoilla haastatteluun pääsee.

Hyvä tapa välttyä viralliselta valitteluviestiltä on tietysti mennä kyselemään töitä kasvotusten. Se vaatii hakijalta huomattavasti enemmän rohkeutta, mutta myös työnantajalta pokkaa kiemurrella tilanteesta kunnialla.

Työnantajat voisivat ottaa mallia maajusseista, jotka mutkattoman rehellisesti toteavat morsianehdokkailleen, että sydän sykkii kiihkeämmin toiselle. Oli syy mikä tahansa, se pitää myös sydämen asioissa kertoa rehellisesti.

”Minna niin näppärästi kokosi mansikkalaatikot ja laittoi ruuankin”, totesi maajussi televisiossa.

Kelpaa selitykseksi.

LEHTIKATSAUS

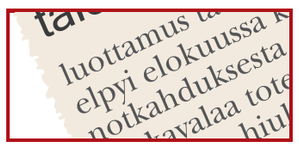

Kotien sähkösyöpöt

Keskisuomalainen herättelee kuluttajia huomaamaan sähkölaitteiden ympäristövaikutuksia.

”Kotien sähkölaitteet kuluttavat vuosi vuodelta suuremman osan käyttämästämme sähköstä. Sähkönkulutuksen kasvu puolestaan lisää sen tuotannosta syntyviä ilmastopäästöjä ja ajaa rakentamaan uusia ydinvoimaloita. Tietokoneiden ja monien muiden elektroniikkalaitteiden valmistus kuluttaa myös maailman raaka-ainevaroja...

Hehkulamppujen vaihto energiansäästölampuiksi oli EU:lta oikeansuuntainen toimenpide mutta myös muiden sähkölaitteiden kulutukseen on syytä kiinnittää huomiota. Erityisesti kodin elektroniikan sähkönkulutus on huolestuttavaa. Se ei lähde laskuun ilman ohjaavia säännöksiä tai veroja.

Tietotekniikalle ja elektroniikalle olisi syytä säätää samansuuntainen päästöihin tai kulutukseen perustuva verotus kuin on autoilussa. Kun autovero muutettiin päästöpohjaiseksi, se siirsi ostopäätöksiä kohti vähäpäästöisiä autoja. Autoteollisuus on myös EU-tason säännösten takia alkanut valmistaa vähäpäästöisiä autoja.”

Suomen matkailu nojaa itänaapuriin

Lapin Kansa on huomannut venäläisturistien löytävän yhä useammin myös Lappiin.

”Suomen matkailu nojaa jo tukevasti itänaapuriin. Täällä kävi 2010 yhteensä 6,2 miljoonaa turistia, joista yli 40 prosenttia oli venäläisiä... Itänaapurin merkitys Lapin matkailulle on jo nyt suuri. On helppo ennustaa, että merkitys vain kasvaa lähitulevaisuudessa – sillä edellytyksellä, että Lappi pelaa Venäjä-korttinsa oikein.”

Matkailussa resursseja vielä hyödyntämättä

Venäläisturismin merkitystä ja suomalaisten matkailuosaamista pohdiskelee myös **Satakunnan Kansa**.

”Ilman venäläisiä kotimainen matkailuelinkeino olisi kovin pientä. Matkailu on muualla Euroopassa merkittävää bisnestä, mutta Suomesta puuttuvat pitkäjänteinen kehittäminen ja markkinoinnin osaaminen...

Joulupukki on toki vetovoimainen tuote, mutta kovin yhteen sesonkiin keskittynyt. Suomen puhdas luonto, puhtaat vedet, yhteiskunnan turvallisuus sekä monipuoliset harrastus- ja virkistysmahdollisuudet riittäisivät paremmalla markkinoinnilla paljon parempaan tulokseen.

Myös ympärivuotisuus on yhä tärkeämpää niin työvoiman kuin investointien hyödyntämisen kannalta.”

tyviä.”